

הפורה בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ט"ו אב תשפ"ג | דף היומי בבלי: גיטין עח.
דף היומי בהלכה: מסימן קנ"ד סעיף ט' עד אמצע סעיף י"א 'מומר'.
מוסר: אהבת חסד - אות ו' עד אות ח'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבושה "יש מתבייש אם ימנע" שער האהבה "ויאהב רעיו"

וזכורני מילדותי שלאחר שהתאלמנה אמי מורתי ע"ה אזרה מתניה והשגיחה על חינוכם בקפדנות יתירה, לא העלימה עין עם מי הם מתחברים, ושכרה מלמדים פרטיים ת"ח מופלגים

פוסק הדור מרן הגאון האדיר רבי משה שטרנבוך שליט"א על חובת ההורים בחינוך

במצבינו היום שבעוה"ר פשה נגע האינט' הטמא והמטמא את סביבותיו במגע ובאוהל], ועל הכל יש להרבות בתפילה שהקב"ה יציל את בניו שלא יתחברו לחברים רעים אלו שאי אפשר להכיר עליהם מבחוץ שהם מקולקלים, (ועי' להלן כ"ג, ט"ו בעניין זה).
וזכורני מילדותי שלאחר שהתאלמנה אמי מורתי ע"ה ונפל עליה עול אחריות וחינוך הבנים והבנות עליה לבדה, אזרה מתניה והתחזקה באמונה ובטחון, והשגיחה על חינוכם בקפדנות יתירה, לא העלימה עין עם מי הם מתחברים, ושכרה מלמדים פרטיים ת"ח מופלגים לכל אחד מבניה, וגם מלמדות פרטיות לבנותיה שילמדו עמהם בכל לילה כדי שיוסיפו ללמוד עוד כפי כוחם, והיא עצמה הייתה מתעניינת בלימודם, והייתה בוחנת אותם בעצמה לראות מקרוב כיצד הם מתקדמים, וכן הייתה מבקשת מגדולי תורה שיבחננו, וכך במסירות נפש עשתה כל המאמצים האפשריים שיגדלו בניה לגדולי תורה ויראה, והייתה שופכת שיח לפני הרבש"ע בדמעות; אני עשיתי את שלי, עשה אתה את שלך והצלח ילדי לתורה ויראת שמיים.

ואע"פ שהייתה אלמנה, והיה קשה לה לפרנס את ילדיה ובעבור עצמה הייתה מקמצת בהוצאות, מ"מ עבור זה הוציאה בשפע רב ובעין יפה במיוחד, ואף שיכלה להסתפק בלשלם פחות לאותם מלמדים מ"מ הקפידה לשלם בשפע להוצאות ת"ח וחינוך ילדיה, ואמרה שבחינוך חייבים כמה שאפשר, ורק

כל אב ואם צריכים לדעת שהם אפוטרופוסים על נשמה קדושה של בניהם שהפקיד בידם הקב"ה לשומרה ולגדלה, ויש הורים שמדמים לנפשם שבזה שהם שולחים את בניהם ובנותיהם ללמוד במוסדות חינוך טובים, הם כבר יצאו ידי חובת חינוך, אבל באמת שלא די בזה, שהרי מלבד מה שהילד נמצא ברשותם בערב ובשבתות וכדומה, וזמנים אלו הם מועדים לפורענות לילד, הנה גם על הזמנים שהילד נמצא בתלמוד תורה, צריכים ההורים לפקח ולברר אצל המלמד מה מצב הילד, ולראות אם יש לו עוד מה להוסיף להם, וכגון להוסיף להם מלמד פרטי בערב וכיו"ב, והעיקר לא להסיח דעת להתפלל תמיד שיזכה לבנים מאירים בתורה ויראת ה' טהורה. ואב שמתנהג כך ואינו מזלזל בחינוך בניו ובנותיו, אות הוא שדרך התורה חקוקה על לבבו, אבל אם הוא רק שולח את בנו לתלמוד תורה ואינו מתעניין עוד מה יכול להוסיף לבנו, הרי הוא מזלזל ח"ו בחינוך הבנים, ואם האב מועל בתפקידו, הרי קלקול הבן נזקף רח"ל לחשבוננו. וראה בשמירת הלשון שער התורה (פ"ז, י) מה שהאריך בחיוב לחנך הבנים לתורה, וכל גודל השכר בזה ובבא ומאיך על גודל העונש והבזיון לעתיד לבוא אם אין בנו הולך בדרך הישר.

מלבד זאת, חובת האב גם לבדוק תמיד עם מי בנו או בתו מתחברים, ומה הם קוראים, כי לפעמים מתחברים עם חבר שאין ניכר עליו מבחוץ שהוא רע, אבל הוא טמא מבפנים, [ובפרט

דוקא בדרך שהלכו בה אבותינו מעולם. וזכות המצוה הגדולה של ושנתם לבניך תעמוד לכל המדריכים את בניהם בדרכה של תורה, שיקויים בהם 'וכל בניך לימודי ה' ורב שלום בניך, שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול, שברתי לישועתך ה' ומצותיך עשיתי", עכ"ל.

כח התפילה לחינוך הבנים

כתב המשנה ברורה (סי' מ"ז ס"ק י) "ותמיד תהיה תפילה האב והאם שגורה בפיהם להתפלל על בניהם שיהיו לומדי תורה וצדיקים ובעלי מידות טובות ויכווין מאוד בברכת אהבה רבה ובברכת התורה בשעה שאומרים ונהיה אנחנו וצאצאינו וכן כשאומר ב'ובא לציון' למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה", ע"כ. ומרן הגרי"ז זצ"ל סיפר, שעם כל ההשתדלות שעשה אביו לחנך את בניו, עוד הוסיף להתחנן הרבה בתפילה שהם יהיו תלמידי חכמים וצדיקים. וכן העיד על עצמו שהיה רגיל לומר פרקי תהילים בדמעות כדי שבניו יהיו עובדי ה', ויהא לקב"ה נחת מהם.

ועובדא הוי שמרן זצ"ל שהלך לטייל עם בנו, ובדרך עבר יהודי ואמר למרן זצ"ל "נפל בחלקכם זכות גדולה שכל בניכם הם לומדי תורה ויראי ה'", ומרן זצ"ל לא השיב לו והמשיך בדרכו, ואח"כ אמר לבנו "לך ואמור לו שהוא לא יודע כמה תפילות ותעניות השקעתי כדי שבני ובנותיי יהיו יראים ושלמים, וזה לא בא לי בנקל".

(מתוך ביאורים והנהגות דברים)

אז זוכים לברכה עצומה וסייעתא דישמיא. והוי מרגלא בפומה, "אמא איננה מחויבת ללמוד את בניה תורה, אבל היא מחויבת לדאוג שיקבלו את החינוך בטוב ביותר ששייך".

קביעת עיתים לחינוך הבנים

ואל יחוס האדם על 'בזבוז זמנו' במה שמשקיע זמן רב בחינוך הבנים, אלא יידע שאין לו השקעה טובה מזו בעולמו, שהרי על ידי חינוך בניו ובנותיו לדרך התורה, יתייחסו כל המצוות שיעשו הם ובניהם אליו ויקבל על זה שכר שאי אפשר לתאר ולשער, וכבר כתב הקדוש החפץ חיים (בסוף ספרו חומת הדת) שצריכים ההורים לקבוע עיתים מיוחדים לחינוך הבנים, וז"ל שם "כשם שמצווה על כל אדם לקבוע עתים לתורה ולשמור זמן קריאת שמע ותפילה בציבור, ולעסוק ולקיים את כל המצוות הנעשות בצבור וביחיד, כן מצוה וחובה עוד יותר על כל אחד להקדיש עת מעתותיו לפקח ולהשגיח בחינוך בניו שיתחנכו בדרך שהלכו בהם אבותינו ורבותינו מעולם, והיא שעמדה לנו ולתורתנו שלא נשתכחה מישראל. ובזמן הזה שבעו"ה רבו המכשולים והמכשילים, מוטל עוד יותר על האבות להיזהר במלמד שאינו הגון ובסדר הלימוד שאינו כלל מדרכה של תורה. והחובה על כל יראי ה' להיות נדברים איש אל רעהו לפקח ולהשגיח על זה".

ועוד שם "גם לאמהות ולהמונים מצוה לבאר את הדברים האלה היטב, כי בחינוך הישר והכשר תלויה יהדותם של הבנים. ומצוה על המגידיים והדרשנים הישרים, לבאר לשומעי דרשותיהם את נחיצות ההשגחה של ההורים בחינוך בניהם בתלמוד תורה

מה אתה עושה במשך כל היום? "אברך כולל"
- ענה. בכולל יש לכם מזוגן? האברך ענה בחיוב.
אז תחזור הביתה ותתקין מזוגן גם לאשתך!

מרן הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל על התקנת מזוגן בבית ועל להכין לשבת עוף בלי עצמות

"מי יוציא את העצמות, אתה תוציא?"

"האמא תוציא" - השיב.

"וכי אין לה מספיק עבודה ביום שישי שאתה רוצה להוסיף

לה עבודה?!"

"גם האמא מעוניינת לעשות מה שטוב ביותר לחינוך הילדים,

דיברתי אתה והיא שותפה בשאלה שאני שואל כאן".

"יש לה מספיק עבודה ביום שישי, אין צורך לתת לה עבודה

נוספת".

מזוגן בכולל ובבית

שאלה: "אני מתגורר במודיעין עילית (חם בימי הקיץ), ואשתך

תלמידו, תלמיד חכם וירא שמים, הציג את מחשבתו קמיה רבו הרב שטיינמן: "ראיתי כי בניי (הקטנים) נכשלים לפעמים בשבת באיסור בורר, אני מצדי מנסה ללמד אותם את ההלכות, אבל הרבה פעמים הם שוכחים ונכשלים. יש לי תכנית להגיש להם לצלחת עוף ללא עצמות. אך בכל זאת לבי נוקפי, שאם בילדותם יאכלו עוף בלי עצמות, כיצד יידעו להיזהר כשיגדלו, ואלי עדיף להרגיל אותם מקטנות להיזהר מאיסור בורר, למרות שמדי פעם נכשלים?"

התעניין רב אהרן לייב בפליאה: **"היכן יהיה לך עוף בלי עצמות,**

מעולם לא ראיתי כזה עוף?"

מערב שבת יוציאו את העצמות מהעוף - השיב.

הם, באו רק להיבחן
ביום 'שבת קדש' נכנסו למעונו לבחינה, כיתה שהתארכה
בבני ברק לשבת.
הוא התייחס אליהם בחביבות ובחן אותם באריכות.
אח"כ נשאל על כך: מדוע השאירם בחיקו זמן ממושך?
השיב רב אהרן לייב: **במקרים רבים, מגיעים להבחן וגם רוצים
להצטלם, הם מצטלמים והולכים, אבל הללו שהגיעו בשבת, נכנסו
להבחן ורק להיבחן, לכן מגיע להם יותר.**
(מתוך הספר חכימא דיהודאי')

מעוניינת לקנות מזגן. דא עקא, אני חי תמיד בחשבון מדויק, אין
לי רזרבות בשביל מזגן. אם ארכוש את המזגן בתשלומים אצליה
לעמוד בהוצאה, אבל אצטרך לפרוץ את המסגרת הרגילה שלי,
מה לעשות?

הרב היסה אותו מיד: **מה אתה עושה במשך כל היום?**
"אברך כולל" - ענה.

בכולל יש לכם מזגן?
האברך ענה בחיוב.

אז תחזור הביתה ותתקין מזגן גם לאשתך! - פסק נחרצות.

**באים אלי בחורים שאומרים לי שהם רוצים להתחתן,
הם חושבים שאגיד להם להתפלל או לעשות סגולות
כאלה ואחרות, ואני רק אומר להם "ומה אתה
חושב, האם אתה חושב שה' רוצה שתתחתן?"**

הרב שלום ארוש שליט"א על תפילה וקשר עם הקב"ה

את הדברים שאת רוצה הם בשקר. לכן תפסיקי את "החיפוש",
כלומר אל תתפללי בכלל על הבעיות שלך.
ומה כן? תתפללי על האמונה, שתחיי את האמת. זה נקרא
"להדליק אור", כי האמת היא האור. עלייך לחיות את האמת שאת
כל מה שאת צריכה את מקבלת מה', ובשביל לקבל מה' צריכים
להיות מחוברים עם ה', וחיבור נקרא ידיעה. ומה היא הידיעה? מה
צריכים לדעת? צריכים לדעת שה' הוא אבא אוהב שרוצה שיהיה רק
טוב לילדים שלו והוא משגיח על כל אחד מהילדים שלו לטובתו.
אם את לא מרגישה את זה, אז אין לך את העיקר, אין לך
את האור, אין לך סיכוי למצוא שום דבר. ולא רק שלא מוצאים,
אלא גם החיים עצמם שחורים משחור. תארי לעצמך אדם שיש
לו ארמון מפואר מעוצב ומאובזר אבל הכול חשוך ואין שם טיפת
אור - האם הוא נהנה מכל היופי והפאר? משל מוכר נוסף הוא
מתחום האוכל. אדם שאוכל ולא רואה את האוכל נהנה הרבה
פחות, אם בכלל. זו הייתה עיקר תשובתי לאותה אישה.

המאיר לארץ ברחמים

לכן התפילות של אותה אישה ושל כל אחד ואחת צריכות
להיות בעיקר על העיקר, כלומר על האור. צריכים לומר לה':
"ריבוננו של עולם, אני לא רוצה כלום. אני רק רוצה אותך. אני לא
רוצה לחשוב עליך שום מחשבה של שקר, אני לא רוצה לחיות
בשקר ובחושך, אני רוצה לחיות את האמת שאתה משגיח עלי
ואוהב אותי ואתה אבא טוב ואתה רק רוצה להיטיב ולעשות אתי
חסדים גדולים ועצומים לטובתי הנצחית."
ולא מדובר כאן באמונה אלא מדובר כאן בדעת, בידיעה. הידיעה
שה' הוא אבא אוהב. וכי יש אבא שלא אוהב את הילדים שלו? וכי

הרבנית שתחיה סיפרה לי שפנתה אליה אישה גרושה בבכי
וסיפרה לה ששום דבר לא הולך לה בחיים: היא לא מצליחה
למצוא שידוך חדש והיא לא מצליחה למצוא פרנסה; המצב הזה
גורם לה לתנודות קשות במצבי הרוח ולהרגשת תסכול מתמדת.
היא מתפללת ומתפללת אבל היא לא רואה שום התקדמות,
אפילו לא זיק קטן של אור, היא כבר מרגישה שה' לא שומע
אותה, והיא שואלת איך אפשר להמשיך כך, היכן היא טועה,
מה עליה לשפר, על מה עליה להתפלל, אולי יש משהו שמעכב
אותה. בקיצור, מה לעשות?

אמרתי לרבנית שתגיד לה כך: תגדי לי, אם את מחפשת את
הארנק שלך בחדר ויש חושך בחדר - מה הדבר הראשון שאת
עושה? את צריכה כמובן להדליק את האור. אין שום טעם לגשש
באפלה ללא שום רמז או כיוון. כשאפשר פשוט להדליק את האור
ולראות את כל החדר בסקירה אחת. נכון?

זה בדיוק המצב שלך. את בחיפוש קדחתני, אבל לא הדלקת
את האור; אז כל המאמצים שלך הם ממש לשווא. אני ממליץ
לך "להפסיק את החיפוש" הבלתי יעיל, ופשוט להדליק אור.
כשהאור כבוי אין סיכוי לפתור שום בעיה, אבל כשהאור דולק
כבר עשית את רוב העבודה.

שלח אורך ואמיתך

ומה זה אומר להדליק אור?

'אור' זה אומר קשר עם ה' - 'כי אשב בחושך ה' אור לי". את
עצובה ואת מרגישה שה' לא שומע אותך - זה אומר שאת חיה
בשקר. השקר הזה הוא חושך שעוטף אותך ולא נותן לך שום
סיכוי להתקדם באמת. וגם כל התפילות שאת מתפללת להשיג

לך, אתה מונע ממנו את התענוג שלו ואת גילוי מלכותו שהוא "מקבל" כביכול מזה שהוא ייתן לך, ואתה גורם לו גם צער גדול שהוא מצטער בכל רגע שהוא לא יכול לתת לך, וזה כביכול עלבון לה' שאתה חושב עליו שהוא לא רוצה לתת לך.

ולכל בני ישראל היה אור

בעשר המכות ה' מלמד את עם ישראל את יסודות האמונה: שהוא שולט בכל העולם ומשגיח השגחה פרטית על כל נברא וכו', אבל ה"מכה בפטיש", השפיץ של האמונה, מגיע רגע לפני היציאה הגדולה ממצרים - אז מגיעה הידיעה הגדולה, בצורת מכת חושך.

במכת חושך התברר מי חי באור ומי חי בחושך. המצרים היו בוודאי בחושך גדול ולא יכלו אפילו לזוז ממקומם, כי החושך משתק את האדם שיתוק מוחלט. אבל לבני ישראל לא היה שום חושך ואדרבה, האיר להם אור גדול מאוד, והתגלו להם אוצרות גדולים, כדי ללמד אותך שבכל חושך בחיים ישנו אור גדול ועצום ואוצרות גדולים.

אם אתה חי את ה' ואת האמונה אתה נמצא באור, והחיים שלך מתוקים, אתה מוצא אוצרות, ואתה כבר נמצא בגאולה; אבל אם אתה לא חי את האמונה, אז אתה חי בחושך גדול ואתה פשוט תקוע במקום, כמו המצרים שלא יכלו אפילו לזוז ממקומם במכת חושך.

לכן בכל אצלכם תקיעות בחיים תבדקו קודם כול אם האור אצלכם דולק, אל תנסו לפתור שום בעיה בחושך. חבל על הזמן ועל הכוחות. אל תרצו שום דבר, תרצו פשוט לחיות את האמת שה' אוהב אתכם כדי שתחיו באור, ואז תראו שהכול פשוט וקל ויפה ולא זו בלבד שאתם כבר בגאולה הפרטית שלכם, אלא אתם גם מקרבים את הגאולה הכללית של כל העולם.

[מתוך 'חוט של חסד', בא תשפ"א]

יש אבא שלא רוצה שלילדים שלו יהיה כל הטוב שבעולם? וכי יש אבא שלא מצטער כשהילדים שלו סובלים? וכי ה' נהנה לראות אותך סובלת ח"ו? לחשוב כך זה חוסר דעת. צריכים להתחנך ולבקש מהחונן לאדם דעת שיייתן לנו דעת שנדע אותו באמת, שנדע כמה הוא אוהב אותנו וכמה הוא רוצה לעזור לנו. ואז כל מהלך החיים שלנו ובעיקר התפילות שלנו ייראו אחרת לגמרי.

כשאתה מבקש משהו מאבא שלך או אפילו מחבר שאוהב אותך ואתה יודע שהוא ישמח לעזור לך - אתה קודם כול ניגש אליו עם הדעת שאתה יודע שהוא אוהב אותך. זה מה שעומד תמיד ברקע. אבל כשאתה ניגש להתפלל בלי דעת, אתה פונה לה' בלי לדעת באמת שהוא רוצה לתת לך - אז אתה כמו אחד שיורה חיצים בצורה עיוורת בלי לכוון ובלי לראות את המטרה שהסיכוי שהוא יפגע שואף לאפס.

עזור לו לעזור לך

באים אלי בחורים שאומרים לי שהם רוצים להתחנך, הם חושבים שאגיד להם להתפלל או לעשות סגולות כאלה ואחרות, ואני רק אומר להם "ומה אתה חושב, האם אתה חושב שה' רוצה שתתחנך?" השאלה הזאת מפתיעה אותם והם מתחילים להתבלבל כי הם לא תמיד בטוחים בכך בעצמם.

יוצא שלפי דעתם להתפלל זה אומר לשכנע את ה'. אבל אני מסביר להם שהם טועים, כי ה' רוצה שהם יתחננו יותר ממה שהם רוצים בעצמם, ורק כך צריכים לגשת אל ה' ולבקש ממנו זיווג, מתוך הידיעה הברורה שה' רוצה לתת, וכשאתה ניגש לתפילה אתה בעצם בא לקבל. כפשוטו.

כל תפילה שלך רק בונה כלים שבהם ה' ייתן לך את השפע, וכביכול "עוזרת" לה' לתת לך את מבוקשך.

כשאתה לא מאמין בזה, זה אומר שאתה בחושך וגם אם אתה מתפלל בחושך הזה - אתה למעשה מונע מבורא עולם לתת

**כשאדם מגיע הביתה עייף, ופוגש את
נזות ביתו העייפה, ונוצר ביניהם ויכוח מי
שכח לכבות את המזגן - הסיפור כאן הוא
לא השכחה ולא השבון החשמל**

הר' ד"ר עוז מרטין על הבעיה שצומחת בגינה

המשחה ואת המינון שלה.
רופא נבון יותר, ישאל: רגע, מה המקור ליבלת? למה המשחה לא הצליחה לטפל בה? אולי שינית לאחרונה משהו באורח החיים שלך? אולי התחלת להתאמן על גיטרה? אולי משהו בתזונה? בוא נסתכל על החיים שלך באופן כללי, ונראה מה הצמיח את היבלת. כשצומחת לנו יבלת וירטואלית על החיים, אנחנו יכולים לבחור

אדם אחד, ביום אחד, הגיע לרופא אחד, והראה לו שעל אצבע אחת צומחת לו יבלת אחת. הרופא רשם לו משחה אחת, וכך נגמר הסיפור.
לא בדיוק נגמר, כי אחרי שבוע הגיע אותו אדם אל אותו רופא, והראה לו שהיבלת לא נעלמה.
בנקודה הזו, רופא בעל יכולת אבחנה מצומצמת יחליף את סוג

באחת משתי הגישות האלה.

גישת 'המשחה המקומית' מבודדת את היבלת מהחיים, ומטפלת רק בה:

אתה עצבני? שתה משהו ותירגע.

נכשלת בראיון הקבלה? פעם אחרת תקשיב לעצות שנותנים לך.

שכחת לשלוח את הדו"ח השנתי? אתה רשולן, קח את עצמך

בידיים.

גישת המשחה היא די קלה. היא מספקת אשליה של פתרון

מייד, לא מעיקה, לא ארוכה. מרשם וגמרנו.

מצד שני, אחוזי ההצלחה שלה אינם מרשימים.

בדרך כלל, היבלת לא תיעלם מחיינו אחרי הטיפול הנקודתי

הזה.

כדי לטפל בה באמת, כדאי לנו לאמץ את הגישה ההוליסטית,

זו שרואה את היבלת כחלק ממכלול שלם של נתונים.

מאורעות החיים שלנו אינם מנותקים זה מזה. אם צומחת לנו

בעיה בגינה, סימן שיש לה שורשים. יהיה זה חסר טעם לגזום את

הבעיה בלי לעקור את השורשים, הלא כך?

אפשר לראות את זה אפילו במבט רחב עוד יותר מאשר סיפור

היבלת: כשלמדתי רפואה, לימדו אותנו שמחלת כבד אינה מחלה

של הכבד בלבד, אלא עשויה להצביע על בעיה של אדם שהתמכר

לאלכוהול וכך הרס את הכבד שלו.

ובעצם, זו לא הבעיה הפרטית שלו, אלא זו בעיה של מגורים

בשכונת עוני מוכת אבטלה, שדרדרה אותו להתמכרות.

ובעצם זו לא בעיית אבטלה ועוני, אלא בעיית חינוך של דור

ההורים, שלא חונכו להיאבק בנתונים ולצאת מהם לדרך טובה

יותר.

וכך, על ידי הסתכלות במכלול הגורמים שמשפיעים על המצב,

יכולה הממשלה לקבל החלטה להשקיע בחינוך כדי לחסוך הקמה

של יחידה יקרה להשתלות כבד; החלטה שאולי נשמעת משונה

ובלתי קשורה, כי מה הקשר בין מחלת כבד לחינוך? אבל מי

שעוקב אחרי שרשרת הגורמים והשפעתם זה על זה, מבין לגמרי

את ההיגיון.

באותו אופן ממש כדאי לנו להסתכל על חיינו. כשיש מצב שאינו

רצוי לנו, לא נכון יהיה למצוא את הפרט שנראה אשם, ולהתייחס

אליו כאילו הוא מרכז העניין. יכול להיות שיש לו גורמים עמוקים

הרבה יותר מכפי שנראה לנו. לא רק עמוקים יותר - אלא כאלה

שנראים לא קשורים בכלל. אבל כמו ששורשים קשורים לצמח,

למרות ש-מי רואה אותם בכלל - כך יכולים גורמים להיות קשורים

לבעיה גם אם הקשר ביניהם הוא סמוי.

לכן, חשוב שנדע להסתכל על מצב בתוך ההקשר שלו: מה היה

לפניו? מה בא אחריו? מה עוד קרה באותו זמן? מה היו היכולות

שלנו באותו רגע? מה היה מצבנו הפיזי, הנפשי, הרגשי, הרוחני? מי

היה לידנו ואיך הנוכחות שלו השפיעה עלינו?

כשאדם מגיע הביתה עייף, ופוגש את אשתו העייפה, ונוצר

ביניהם ויכוח מי שכח לכבות את המזגן - הסיפור כאן הוא לא

השכחה ולא חשבון החשמל.

הסיפור כאן הוא ההקשר: העייפות, ההשתחררות של לחצי

היום שהודחקו עד כה, המעבר מהאינטנסיביות של העבודה

אל אווירת הבית, המפגש של השניים עם החובות המשפחתיים

שממתינים להם.

כל אלה הם מצע מושלם להצמחת ויכוח, רוגז ותחושות כמו

'לא מתחשבים בי' או 'דורשים ממני יותר מדי'.

בני הזוג יכולים כמובן להמשיך לנהל את הדיון הספציפי,

ואפילו לקבל החלטה על תורנות כיבוי מזגנים, והכל לכאורה יבוא

על מקומו בשלום.

אבל רק לכאורה, כי הבעיה העמוקה יותר תמשיך לשגשג בסתר,

ומחר היא תתפרץ סביב השאלה למה הוא תמיד שוכח לקנות חלב

ולמה היא תמיד מבקשת ממנו לערוך קניות בדרך חזור מהעבודה.

אם הם יעצרו רגע, ויתבוננו על ההקשר של ההתנהגות של

כל אחד מהם, הם יגלו שהסיבה לויכוח טמונה בהקשר - ולא

בנושא עצמו. יגלו גם שזו לא רק סיבתו של הויכוח הנוכחי, אלא

גם הסיבה לדפוס התנהלות אחרים שלהם, שחוזרים על עצמם

בווריאציות אחרות.

ומהרגע בו מתבהרת להם סיבת-העומק של המצב, כבר יש

להם סיכוי לפתרון חדש, אחר, כזה שאולי יפתיע אפילו אותם. הם

עשויים, למשל, לקבל החלטה, שכשחוזרים הביתה לא נכנסים

לשום דיון עד אחרי שתיית קפה וחצי שעת מנוחה.

מי שלא שמע את תהליך החשיבה והבירור שלהם, לא יבין: מה

הקשר בין המזגן לבין הקפה?

אבל מי שכן יודע, מבין לגמרי. מבין ויודע: ככה מטפלים

בבעיות.

מילון מונחים

פרט - אירוע נקודתי שחוויתי במקום ובזמן מסוים,

שאינו ניתן לפירוש ולהבנה מלאים כשהוא כשלעצמו.

הקשר - הרקע והחיבור של האירוע הפרטי שלי לסך אירועים

רבים שלי ושל אחרים, שהתרחשו בנקודות מקום וזמן צמודות או

רחוקות.

משהו לקחת לדרך

לפעמים יש בידינו עובדות מדויקות, מוכחות וידועות - ודווקא

הן עומדות לנו לרועץ.

עלינו לזכור שעובדה בודדת לא יכולה להוות את חזות הכל, גם

אם היא מדויקת לחלוטין. חשוב שתמיד נזכור שהתמונה המלאה

מכילה אלפי פריטים, ושהפריטים הידועים לנו הינם רק חלק

ממנה. הידיעה הזו תאפשר לנו את החירות להרהר שוב, לבחון

את הנושא מכיוונים נוספים, ולבחור את התגובה ההולמת ביותר.

משפט כוח:

אי אפשר לנתק את המעשה מהעושה, ואי אפשר לנתק את

העושה מיתר מעשיו.

(פרק מתוך הספר 'רגעים של כוח', ד"ר עוז מרטין פסיכותרפיסט בעל שם

ספרי יצאו במהדורות רבות. לרכישת הספר ולקבלתו במשלוח לבית ניתן

להתקשר: 058-7676321)

לליבי כבר התגנב חשש לא מבוטל מהאפשרות שהמנוע עומד להישרף. בלב מלא חשש פתחתי את מכסה המנוע, ופשוט התחלתי לצחוק...

ישראל וייס מספר לנו על שיעור ביהדות שהוא למד מהפקק של הרדיאטור

ישראל וייס

הרכב נוסע מצוין, אם אתם דווקא מתעקשים לדעת. בלי עין הרע.
אבל אני למדתי כמה דברים מהסיפור הזה, שגרם לי לחשוב קצת על עצמי, ועל החיים בכלל.

בואו נראה מה קרה כאן...

באתי לתקן לבדוק שהכל בסדר, ונמצאתי מקלקל, שכחתי לסגור את הפקק וכמעט שרפתי את המנוע של הרכב. המסקנה שלי מזה היא שכשאתה רוצה לתקן, תוודא קודם כל שאתה לא מקלקל חלילה וחס.

כמו כן, לפני שפתחתי את מכסה המנוע עברו לי מחשבות שונות בראש, אבל ברגע שרק פתחתי את המכסה הבנתי שמדובר בתקלה שאפשר לתקן בתוך רגע...

מזה אנחנו יכולים ללמוד שהבעיה נראית יותר מפחידה כשאתה לא יודע את הממדים האמתיים שלה. במקום להיכנס לפחדים פשוט תנסה לבדוק מה גודל הבעיה וייתכן שתופתע לטובה.

אבל המסקנה הכי חשובה שלמדתי היא כזאת, שימו לב: כשאני החלטתי להתניע את הרכב שוב למרות שהוא כבה, לקחתי סיכון שאני שורף את המנוע שלו. לאחר מכן הוא כבה פעם שנייה ושוב לקחתי סיכון.

גם אחרי שכבר עצרתי ושמתי קצת מים, לקחתי סיכון ענק כשהמשכתי לנסוע עד ירושלים עם רדיאטור פתוח שמלא מים בקושי עד חציו.

למה הסכמתי לקחת את הסיכון הגדול הזה?
אתם יודעים למה?

ובכן, אגלה לכם בסוד ואל תספרו לאף אחד...

בגלל שיש לי רכב ישן, שגילו כבר עבר את ה-20, וששווי הכספי אינו עולה על משהו כמו 2,800 שקלים.

רוב הסיכויים, כך חשבתי לעצמי, שאצליח להגיע בשלום ושלא יקרה למנוע שום נזק. יש סיכוי קטן שהנזק כבר קרה בכל מקרה, וייתכן גם שאני עכשיו מזיק לאוטו כשאני ממשיך לנסוע. אבל מה? אני מהמר על 2,800 שקלים לכל היותר, אז הלחץ לא כזה גדול. מקסימום ימות האוטו, נקנה חדש... כלומר ישן, אבל אחד אחר במקום זה שאני נוהג בו כיום...

ומזה אני לומד שיעור מוסר חשוב מאוד לחיים: אם הנשמה

זה קרה בשבוע שעבר, נסעתי לעבודה ונתקעתי במחסום משטרה שבדרך לירושלים, מזג האוויר היה חם ולפתע הבחנתי שהמחוג מצביע על חום הרכב מטפס ומתקרב אל הרף העליון שלו.

עודי מתלבט מה לעשות, והנה נכבה מנוע הרכב.

אני עומד באמצע פקק רציני, כל הנהגים עצבניים, מחכים לעבור כבר את המחסום המשטרה ואם אני נשאר עם הרכב כאן, אני מייצר פקק ארוך שבעתיים.

התלבטתי לשתי שניות מה לעשות, והתנעתי את הרכב פעם נוספת. להפתעתי הרכב אכן נדלק בלי בעיות, וכעבור כמה דקות נוספות הוא שב ונכבה, רק כדי שאני אתניע אותו בשלישית.

עברתי את המחסום, והמשכתי לנסוע עוד קצת עד שנעלמתי מעיני השוטרים (לא היה לי אפוד צהוב ברכב וחששתי לעצור ולצאת מהאוטו בלעדיו). עצרתי בצד ופתחתי את מכסה המנוע.

לליבי כבר התגנב חשש לא מבוטל מהאפשרות שהמנוע עומד להישרף, אולי הרדיאטור דולף, ייתכן שבעיה מכנית אחרת מגורמת להתחממות המנוע, ומי יודע כמה אצטרך לשלם עבור התיקון.

בלב מלא חשש פתחתי את מכסה המנוע, ופשוט התחלתי לצחוק, בעיקר על עצמי.

מסתבר שבבוקר, כשבדקתי שמן ומים לפני שיצאתי לדרך, כמו שאני עושה אחת לתקופה, שכחתי לסגור בחזרה את הרדיאטור. המנוע התחמם, המים רתחו ופשוט התאדו. נשארתי עם רדיאטור ריק ועם מנוע רותח מחום.

מיהרתי לתא המטען, הוצאתי ג'ריקן של ארבעה ליטרים מים, והתחלתי למלא הרדיאטור. הבעיה שהוא היה כל כך רותח, עד שהמים שהכנסתי התאדו בתוך שניות וברחו בחזרה החוצה בדמות קיטור רותח.

כך בזבזתי את רוב המים רק כדי לקרר מעט את המנוע, ולאחר מכן המתנתי כעשר דקות עד שהמנוע התקרר עוד קצת, הוספתי את שארית המים שהיו ברשותי אל הרדיאטור הפתוח והמשכתי בדרכי לירושלים.

בהמשך נכנסתי למוסך, וקניתי פקק חדש תמורת חמישים שקלים ששילמתי עבורו, מילאתי את הרדיאטור כולו וסגרתי היטב.

אחרי שהמנוע התחמם. לא תיקח סיכון. אבל כשאתה נוהג על רכב ישן נושן שממילא לא עתיד לחיות עוד זמן רב, וששווי אינו גבוה בכלל, אתה יכול לקחת סיכונים. לכן הדרך הטובה ביותר עבורנו להתרחק מהעבירה ומהניסיונות של היצר הרע, היא לדעת להעריך את הנשמה שלנו. להבין מה אנחנו עלולים להפסיד חלילה וחס אם נהמר וניקח סיכונים, סביר להניח שנלך בדרך הבטוחה ונזהיר מאוד שלא להכניס את עצמנו לידי ניסיון. תחשבו על זה!!!

שלך יקרה בעיניך, אתה לא תיקח סיכונים. אתה תשמור עליה מכל משמר.

אם אומרים לך "אל תסתכל במקומות שיכולים לקחת אותך למטה", "אל תדבר עם אנשים שיכולים להשפיע עליך לרעה, זה מסוכן לנשמה שלך"...

מה תעשה? תיקח סיכון או לא תיקח?

זה תלוי כמה הנשמה שלך שווה בעיניך!

אם אתה תבין שהנשמה שלך שווה כמו רכב יוקרה ששווי חצי מיליון שקלים, אתה לא תתקדם אפילו מטר אחד קדימה

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדרך היומי

אחרי מי מרן הרב שך חזר ואמר 'מילה במילה'?

גיטין דף עה

שאלת אדם מקפיד

אמר מרן: "הן לא יעלה על הדעת שביזני בכדי, אלא מאי, חלק על דעתי, מן הסתם בן תורה הוא, ויש לו זכות לכך". ותמה: "איך אוכל לומר שאני מוחל, אם לא הקפדתי מעולם?...
"לבסוף אמר: "ניחא, אמור לי מה לומר, ואומר אחריו!".
אמר התלמיד ומרן אומר אחריו: "הריני מוחל לפלוני ואיני מקפיד עליו".
מצבו של הילד היה קריטי, כבר עשו שינוי השם. ובפתאומיות התייצב המצב, והתרפא כליל.
("לולי תורתך" עמו' ר"נ - בערכת הרב אשר ברגמן)

מעשה באברך שבנו חלה ואושפז בבית החולים. סח לחברו, תלמיד מרן הגאון רבי אלעזר מנחם מן שך זצ"ל, שחושש הוא שנענש על שזלול בכבוד מרן, החבר ניסה להפיס דעתו, ולומר, שאיננו יודעים חשבונות שמים, אך הלה הפציר שיגש אל מרן ויבקש בשמו מחילה. ועשה כן.
ומרן הגרא"מ שך הקפיד: "מדוע לא הבהרת לו שאין קשר בין הדברים?"
וענה: "עשיתי כן, אבל הוא התעקש. גם אם אין קשר, כדאי להפיס דעתו".

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

חפץ המשמש לעבודה זרה - כיצד ניתן להתירו בהנאה?

לצורכי מצוה. וחפץ המשמש עובדי עבודה זרה בשעת עבודתם, אך אין לו שייכות לעבודה זרה עצמה, כגון ספסל בבית תפלתם שמיועד רק לישיבה ולא לנוי - מותר בהנאה, ואף לצורכי מצוה. [שו"ע קנד, יא, משנ"ב מה-מו, וביה"ל ד"ה נרות]

חפץ המשמש לעבודה זרה, כגון כלי איחסון לעבודה זרה, או תכשיט המשמש כנוי לעבודה זרה, אסור בהנאה. ואם הגויים ביטלו את החפץ משימושו זה, כגון שהסבו אותו לשימוש אחר, או שמכרוהו - הריהו מותר בהנאה, אולם אסור להשתמש בו

מדוע מותר להשתמש במוצר שמודפס עליו כיתוב המייעד אותו לעבודה זרה?

המכירות. ואף לו היו מייצרים זאת לשם עבודה זרה ממש, אין זאת אלא 'הזמנה' של החפץ לעבודה זרה, וכלל הוא בידינו: "הזמנה לאו מילתא היא", דהיינו שאינה בכחה להחיל איסור על החפץ. [משנ"ב קנד, מד; בו"מ דרשו, 48]

יש מבתי החרושת בחו"ל שמייצרים נרות, או מוצרים אחרים, ומדפיסים עליהם כיתוב המורה על כך שהמוצר מיועד לעבודה זרה. וכתבו הפוסקים שמותר להשתמש במוצרים אלו אף לצורכי מצוה, כיון שבית החרושת מדפיס את הכיתוב רק לצורך הגדלת

האם מותר לקשט חתן וכלה בתכשיטי ספר התורה?

אלו. כמו כן, היו שנהגו לפרוס את הפרוכת כחופה לחתנים וכלות; ויתכן שהקלו בכך משום שמאחר וכך היה המנהג הקבוע, הרי זה כאילו התנו מראש שיהיה מותר להשתמש בפרוכת לצורך זה. [שו"ע קנד, י, ומשנ"ב מב; בו"מ דרשו, 47]

בעבר היו שהניחו בראשי החתנים את אחד מתכשיטי ספר התורה, והיו שקישטו את הכלות בכלי כסף וזהב של בית הכנסת. וכתבו הפוסקים שאסור לעשות כן, אלא אם כן התנו מראש בשעת הקדשת התכשיטים והכלים שישתמשו בהם גם לצרכים

* אסור להשתמש בספרי קודש לצורך האדם, כגון להגן מפני השמש, או להסתיר דבר מה. ונחלקו הפוסקים אם מותר להניח ספר מתחת לספר שלומד בו כדי להגביהו.
* אין להניח דפים ריקים בתוך ספר קודש, וכל שכן דפים שכתובים בהם דברי חול; ויש שהתיר להניח דפים ריקים לצורך כתיבת ביאורים על הספר.
* מעיקר הדין אסור להניח בארון הקודש מאומה מלבד ספר התורה, כיון שהוא מוקדש לקדושה החמורה של ספר תורה, ואין להורידו מקדושתו בשימושים נוספים.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם בחור כהן יכול לעלות לדוכן בקביעות? תלוי היכן הוא גר והיכן הוא מתפלל!

במקום. ובמקומות שבהם עולים לדוכן רק ביום טוב - נחשבת העלייה לדוכן תמיד כ'אקראי'. ובמקום שרוב המתפללים בו טרם התמלא זקנם, כגון ב'ישיבה קטנה' - יש מתירים לעלות לדוכן אף בקביעות, ויש חולקים.

[שו"ע קכח, לד, משנ"ב קכא, וקכג-קכו; וביה"ל ד"ה ומיהו; בו"מ דרשו, 131-132]

ילד כהן לא יעלה לדוכן לבדו, אך מעת שיודע לפרוש את כפיו ולהפריד את אצבעותיו כמנהג הכהנים, רשאי לעלות לדוכן יחד עם כהן 'גדול'. ומגיל שלוש עשרה עד שיתמלא זקנו, או עד שיצמח זקנו מעט ויגיע לגיל שמונה עשרה - רשאי לעלות לדוכן ביחידות רק באקראי, ולא בקביעות, אלא אם כן אין כהן אחר

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il